

TRANSREKTÁLNÍ ULTRASONOGRAFIE S BIOPSIÍ PROSTATY (TRUS+BP)

INFORMACE O POSTUPU PRO PACIENTY

Co tento postup obnáší?

Při tomto vyšetření je do konečníku zavedena ultrazvuková sonda (cca o průměru ukazováku) a za současného zobrazení jsou z prostaty odebrány bioptické vzorky (rychlý vpich automatickým systémem) tkáně k dalšímu vyšetření. Zákrok je běžně dobře snášen a provádí se bez nutnosti uvedení do celkové narkózy.

Jaké jsou alternativy tohoto postupu?

Bohužel žádné - pokud je vysloveno podezření na zhoubné onemocnění prostaty, jediný validní způsob prokázání či vyloučení je histologické vyšetření získané tkáně. Je ale třeba mít na paměti, že pozitivní vzorek jednoznačně prokazuje zhoubné onemocnění, zatímco negativní vzorek jej zcela nevylučuje.

Co bych měl před tímto postupem očekávat?

- Odběr krve, ke zjištění parametrů krevního obrazu a srážlivosti krve. Ne déle jak týden předem.
- Minimálně 7-10 dní před vyšetřením je nezbytné vysadit veškeré léky ovlivňující srážlivost krve. Např.: *Acylypyrin, Anopyrin, Aspirin, Godasal, Kardegic, Aspegic, Micristin, Ibustrin, Ticlid, Tagren, Ipaton, Apo-Tic, Plavix, Persantin, Curantyl, Anturan, Aggrenox, Vessel due F*. **O užívání léků ovlivňujících srážlivost krve je NUTNÉ informovat lékaře, který provádí biopsii.**
- Den před plánovaným vyšetřením začnete užívat antibiotikum, které Vám předepsal ošetřující lékař.
- V předvečer výkonu je vhodné se vyprázdnit, např. pomocí čípku.
- V den vyšetření se najeďte, na vyšetření nechodte lační!

Nezapomeňte lékaře před výkonem informovat o možných následujících faktech:

- umělá srdeční chlopeň
- stent koronární arterie
- kardiostimulátor nebo defibrilátor
- umělý kloub
- umělý štěp cévy
- neurochirurgický by-pass
- jiné implantované cizí těleso
- užívání následujících léků na předpis: Warfarin, Aspirin nebo Clopidogrel (Plavix®)
- jakékoliv abnormality či eventuality

Ujistěte se, že máte dostatečnou možnost prodiskutovat všechny případné otázky ještě před podepsáním tohoto formuláře.

Co se bude v průběhu tohoto postupu dít?

V poloze na boku s pokrčenými dolními končetinami bude do konečníku zavedena ultrazvuková sonda, kterou bude prostata podrobně prohlédnuta a poté s pomocí elektronického zaměření a speciální tenké jehly budou cíleně z určitých oblastí prostaty odebrány jednotlivé vzorky (celkem cca 6-12). Odběr se standardně provádí ambulantně bez umrtvení (výjimečně s krátkodobou hospitalizací a celkovou anestezí).

Co se bude dít bezprostředně po tomto výkonu?

Obecně byste se měli dozvědět, jak celé vyšetření probíhalo a měli byste:

- se zeptat, zda se dosáhlo to, co bylo v plánu
- informovat lékařský personál o případných těžkostech
- zeptat se co můžete a nemůžete dělat

- položit všechny otázky, které máte na srdci a na cokoli se zeptat zdravotnických pracovníků a členů lékařského týmu
- se ujistit, že znáte průběh výkonu a víte, co bude následovat

Většinou se krátkodobě objevuje krev v moči (je vhodné zvýšit příjem tekutin) a ve stolici – může trvat několik dnů. Krev bývá přítomna i ve spermatu – až do 6 týdnů po zákroku.

Doporučujeme klidový režim s minimální fyzickou námahou po dobu 24 hodin, vyšší pitný příjem, doužívání lékařem stanovené dávky antibiotik (většinou 4 dny po výkonu).

Jsou možné nějaké vedlejší účinky?

Většina léčebných / diagnostických postupů má potenciální vedlejší účinky.

Běžné (> 10% zákroků tohoto typu)

- Moč obsahuje krev
- Sperma obsahuje krev – může trvat až 6 týdnů, ale je zcela bez nebezpečí a neznamená žádný problém pro vás a vašeho sexuálního partnera
- Krev ve stolici
- Močová infekce (10% riziko)
- Pocit dyskomfortu v oblasti prostaty díky otoku a krevním výronům
- Krvácení způsobující nemožnost močit (2% riziko)

Výjimečné (2- 10% zákroků tohoto typu)

- Infekce krve (septikemie) vyžadující hospitalizaci (2% riziko)
- Krvácení vyžadující hospitalizaci (1% riziko)
- Nenalezení jednoznačného zhoubného nádoru prostaty
- Zákrok je někdy třeba opakovat, pokud biopsie je neprůkazná / nepřesvědčivá, nebo pokud hodnota vašeho PSA nadále stoupá

Vzácné (mohou nastat při <2 % zákroků tohoto typu)

- Neschopnost močit (retence moči)

Co bych měl/a po návratu domu očekávat?

Před odchodem z vyšetření byste měli:

- dostat rady ohledně domácí rekonvalescence
- zeptat se, kdy se můžete vrátit k běžné aktivitě, jako je práce, cvičení, jízda v autě, na kole, domácí práce a sexuální život
- zajistit si kontaktní číslo, pokud byste měli nějaké dotazy po návratu domů
- zeptat se na datum následující kontroly a na místo, kam se máte dostavit
- ujistit se, že máte povědomí o důvodu a průběhu podstooupeného vyšetření

Je důležité, abyste:

- byl v klidu doma po 48 hodin od biopsie
- pil 2x více tekutin než obvykle po 48 hodin od biopsie
- staral se o správnou činnost střev
- vyloučil fyzickou aktivitu
- dokončil léčbu antibiotiky

Pocity dyskomfortu v oblasti prostaty většinou odezní po běžných lécích proti bolesti.

Na co ještě bych si měl dávat pozor?

- Pokud se objeví příznaky podobné chřipce, třesavka, bolest/pálení při močení nebo zvýšená teplota, měli byste kontaktovat svého ošetřujícího lékaře, protože váš stav si může vyžadovat intenzivnější léčbu antibiotiky.
- Pokud se nedokážete vymočit, nebo pokud se v moči nebo stolici objeví krev a zvláště pak krevní sraženiny, měli byste okamžitě kontaktovat svého ošetřujícího lékaře nebo urologa, případně lékařskou pohotovost.,

Je potřebné něco zdůraznit?

Po skončení testu s vámi obvykle domluvíme ambulantní kontrolu, na které projednáme další diagnostický, resp. léčebný postup. Na základě vyšetření může lékař doporučit ještě další vyšetření k upřesnění diagnózy a stavu onemocnění.

Jak bych měl tyto informace využít?

Děkujeme, že jste si přečetli tento dokument. Pokud souhlasíte s naplánovaným postupem, bude nutné podepsat formulář informovaného souhlasu, který se uloží v nemocnici. Pokud chcete, dostanete kopii tohoto informovaného souhlasu.